

VARAŽDIN BEZ SMEĆA

Bilten građanske inicijative Varaždinsko smeće

“Lakše je prevariti ljude nego ih uvjeriti da su bili prevareni.”

Mark Twain

Dragi Varaždinci!

Nakon prošlotjednog uvodnog broja biltena građanske inicijative „Varaždinsko smeće“, evo nas s novim brojem u kojem ćemo se dotaknuti problema koji nam svima donosi mnogo brige i frustracije - balirani otpad na ulazu u grad. Osim problema

bala, u ovom ćemo broju nastojati sugrađanima približiti i pravnu problematiku s kojom se suočava naš grad vezano uz kazneni postupak protiv gradonačelnika i gradskog vijećnika.

Bale naše svagdašnje...

Preko 100 tisuća tona baliranog smeća koje se već 15 godina nalazi u Brezju, u VODOZAŠTITNOM PODRUČJU.

«Molimo vas sve, riješite problem bala. Varaždinci, bolje i odgovornije razvrstavajte otpad. Nama je važno da i mi, i naša djeca, i djeca naše djece ne obolijevaju, da se ne guše u smradu i prežive ekstremna ljeta, zime koja nas/ih čekaju... Sačuvajte nam zemlju, zrak i vodu. To možemo zajedno.»

Iz otvorenog pisma odraslima Dječjeg gradskog vijeća Varaždina povodom Međunarodnog dana djeteta i Dječjeg tjedna, 7. listopada 2019.

Jedan od većih i češće spominjanih problema u Facebook grupi svih ovih mjeseci, bilo je bijelo brdo na ulazu u naš lijepi grad, prigodno nazivan Balograd, prepoznatljiv po varaždinskim bijelim piramidama, konkretno - preko **100 tisuća tona baliranog smeća koje se već 15 godina nalazi u Brezju, u VODOZAŠTITNOM PODRUČJU(!!!)**. Ono što je postalo jasno je da (pre)veliki broj građana ni ne zna kako je do tog problema došlo. S problematikom nisu dovoljno upoznate ni mnoge osobe iz javnog političkog života, nažalost ni većina gradskih vijećnika. Za potonje opravdanja nema, no ne treba se čuditi nama „običnim“ građanima, jer o varaždinskim balama mogao bi se zapravo napisati dobar krimić... Pa da krenemo i pokušamo ukratko prikazati pozadinu tog problema.

Izvor: Varaždinski.hr

Vjerovali ili ne:

- MBO postrojenje kojim se trebalo „žurno“ spriječiti zagađenje okoliša pušteno je u rad tek u siječnju 2012. godine, dakle, više od tri godine od sklapanja ugovora, a osam godina od početka baliranja.
- Osim što se brzo rješavanje bala po logici stvari nije moglo postići izgradnjom MBO postrojenja, gradska vlast je sklopila ugovor s tvrtkom koja se u tom trenutku bavila proizvodnjom suncobrana i kišobrana, koja nije imala niti zemljište, ni postrojenje, ni stručnjake, ni iskustvo, ni dozvolu za djelatnost zbrinjavanja otpada. Za ispunjavanje svih ovih uvjeta trebale su proteći godine, a prema gradonačelniku upravo je nedostatak vremena bio ključan razlog za izravnu dodjelu posla tvrtki u vlasništvu Davora Patafte.
- Dok je gradska vlast ovaj ugovor opravdavala hitnošću, propustila je riješiti pitanje bala na znatno brži i jeftiniji način – zbrinjavanjem na deponiju, za što su postojale konkretne i znatno jeftinije ponude. Dok je cijena zbrinjavanja bala prema Ugovoru iz 2008. godine iznosila 137 EUR (oko 1020 kn) po toni + PDV, 2017. godine je 3350 tona bala bilo zbrinuto na odlagalištima po cijeni od 380 kuna po toni + PDV.
- Varkom nije želio ući u posao s VIS-om jer je imao mogućnost i sposobnost da sam uđe u projekt zbrinjavanja komunalnog otpada, ali su „svi njihovi prijedlozi smatrani opstrukcijom posla, a i gradonačelnik je zdušno zagovarao sklapanje ugovora sa VIS-om“ (svjedočenje Marijana Cesareca).
- Upravni odjel za komunalni sustav je također bio protiv ugovora s VIS-om, jer prema svjedočenju tadašnjeg pročelnika Marijana Bakulića u odjelu su „smatrali da Grad ima svoje komunalno poduzeće Varkom, koje obavlja poslove skupljanja otpada te se isto može doregistrirati i za poslove zbrinjavanja otpada.“

MALO KRONOLOGIJE:

- Ivan Čehok prvi puta postaje gradonačelnik Varaždina 2001. godine.
- U srpnju 2002. godine Općinsko vijeće Gornjeg Kneginca donosi odluku o zatvaranju deponija do 1. veljače 2004. godine.
- U siječnju 2004. godine, unatoč tome što je imala više od godinu i pol dana da riješi pitanje zbrinjavanja varaždinskog otpada, gradska vlast ostala je zatečena zatvaranjem deponija.
- Rješenje je nađeno u „privremenom“ baliranju otpada u Brezju (travanj 2004. godine).
- Dana 4. prosinca 2008. godine gradonačelnik Čehok je na sjednici Gradskog poglavarstva izjavio da se traži rješenje za pitanje bala „**bez nekakve prevelike sile, da ne mislite da je nekakva sad velika sila - posebna**“ jer „**nema nikakvog utjecaja, ni na tlo, ni na vodu, ni na zrak... Mislim da do ožujka imamo vremena sve pripremiti, da se konačno počne sa rješavanjem bala. (...) Inače, svaki tjedan imamo tu toliko zainteresiranih, od Varaždinaca do Hrvata, do stranih... To više nemrete pratiti.**“
- Ni tri tjedna kasnije, 24. prosinca 2008. godine, Varkom i VIS (tada u vlasništvu Davora Patafte) su sklopili Ugovor o interventnom zbrinjavanju varaždinskih

- bala i novonastalog otpada. **Ugovor je sklopljen izravnom dodjelom posla VIS-u, bez provođenja javnog natječaja, pod izlikom "žurnog sprečavanja nastanka štete (zagađenja okoliša)"**. Umjesto brzog rješavanja bala njihovim zbrinjavanjem na nekom drugom deponiju, gradska vlast je sklopila ugovor za mehaničko-biološku obradu otpada (MBO), a da takvo postrojenje za obradu još nije ni postojalo, plativši VIS-u oko 9 milijuna kuna avansa za zbrinjavanje.
- 2011. godine gradonačelnik Čehok daje ostavku nakon što je završio u pritvoru zbog optužbi da je tvrtki u vlasništvu Davora Patafte namjestio posao zbrinjavanja otpada i zamjenu gradskog zemljišta za manje vrijedno zemljište u vlasništvu Pataftine tvrtke.
- 2012. godine gradonačelnik Habuš podiže tužbu za ništetnost Ugovora o interventnom zbrinjavanju varaždinskih bala.
- 2013. godine Grad Varaždin dodjeljuje koncesiju za odlaganje otpada Zajednici ponuditelja Cezar (C.I.O.S. grupa), Ekoflor (C.I.O.S. grupa) i Komunalac Davor (Općina Davor). Međutim, ugovor o koncesiji gradonačelnik Habuš nije potpisao jer nije mogao osigurati sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša.
- 2014. godine Trgovački sud u Varaždinu utvrđuje ništetnim Ugovor iz 2008. godine.

- 2016. godine Visoki trgovački sud potvrđuje odluku Trgovačkog suda o ništetnosti Ugovora.
- 2017. godine Ivan Čehok ponovno postaje gradonačelnik Varaždina.
- 2018. godine Vrhovni sud ukida presude Trgovačkog i Visokog trgovačkog suda i vraća postupak prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje jer su nižestupanjski sudovi „propustili s dovoljnom sigurnošću ispitati i raspraviti odlučnu okolnost – potrebu sprečavanja nastanka štete.“

Znate li da je:

- prošlo je više od 17 godina otkada se otvorilo pitanje rješavanja varaždinskog smeća ?
- tijekom tih 17 godina Ivan Čehok bio je gradonačelnik Varaždina čak 12 godina (Goran Habuš je u navedenom periodu bio gradonačelnik Varaždina 5 godina i 5 mjeseci, 2011.-2017. god.)?
- **Gradonačelnik Čehok od ukupno 12 godina svojeg mandata problem varaždinskog smeća rješava već 11 godina (2002.-2011., 2017. do danas)? Rješenja, kao što svi znamo, još uvijek nemamo niti se ono nazire.**

Kazneni postupak protiv gradonačelnika i gradskog vijećnika

Protiv gradonačelnika se vode tri kaznena postupka od kojih niti jedan nije okončan.

U vezi raznih ugovora koje je Grad sklapao s firmama u vlasništvu obitelji Patafta od 2008. do 2011. godine (Ugovor o zbrinjavanju baliranog i novonastalog otpada, ugovori vezani za varaždinski aerodrom, ugovori o kupnji zemljišta za POS izgradnju, ugovori o zamjeni nekretnina) vođen je kod Županijskog suda u Zagrebu kazneni postupak protiv gradonačelnika Ivana Čehoka, Davora Patafte, Narcise Huljev i drugih okrivljenika. Prema nepravomoćnoj presudi Županijskog suda u Zagrebu od 19.7.2018.g. gradonačelnik Ivan Čehok osuđen je zbog kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju

od dvije godine, gradski vijećnik Davor Patafta na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i osam mjeseci, Narcisa Huljev na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest mjeseci (djelomično uvjetno), dok je tvrtka VIS d.o.o. (danas: T&H Invest d.o.o.) novčano kažnjena jedinstvenom kaznom od 450.000 kn. Žaleći se protiv navedene presude u dijelu kojim su okrivljenici djelomično oslobođeni krivnje, odnosno u dijelu izrečenih kazni, USKOK u svojoj žalbi među ostalim navodi:

„Potrebno je istaknuti i da je predmet ovog kaznenog postupka korupcija koja s obzirom na svoje izvorište i sredstva kojima je materijalizirana nesporno predstavlja **političku korupciju u najtežem obliku**, da je u konkretnom slučaju **poduzetnik I-okr. Davor Patafta stavio u službu svojih privatnih interesa, a preko I-okr. Ivana Čehoka, gradske službe**

i trgovačka društva i novac poreznih obveznika.

Upravo je **nevjerojatna upornost I-okr. Davora Patafte u traženju prema I-okr. Ivanu Čehoku da na kriminalan način razvija projekte u korist društva koja su s njim povezana ili su pod njegovom upravom, a suprotno interesima Grada Varaždina i interesima drugih poduzetnika** da obavljaju ili uopće dobiju šansu obavljati poslove na području grada Varaždina. Ta okolnost, sama po sebi, je dovoljna da se prvostupanjski sud opredijelio na izricanje strožih kazni. Da se radi o značajnom elementu posebice govori okolnost proizašla iz dokaznog postupka da je **I-okr. Ivan Čehok nalagao realizaciju osmišljenog načina bogaćenja, na način da se upravo navedena okolnost prikrije kroz prikazivanje tobožnjih interesa Grada Varaždina** i pri tome je **neistinito prikazivao činjenice i okolnosti gradskim tijelima i trgovačkim društvima** želeći ih uvjeriti i održati u uvjerenju da je riječ o poslovima od interesa za Grad Varaždin i njegove stanovnike.“

Sukob interesa gradonačelnika Čehoka

Posebno je zabrinjavajuće postupanje Ivana Čehoka nakon povratka na vlast u ljeto 2017. godine. S obzirom na kaznene postupke koji su u tijeku, evidentan je sukob interesa u kojem se gradonačelnik nalazi. On je s jedne strane gradonačelnik, u kojem svojstvu zastupa Grad i trebao bi donositi odluke koje su prije svega korisne za Grad i njegove građane, dok je s druge strane okrivljenik kojem je u interesu da ugovori koje je sklapao i zbog kojih se vode kazneni postupci protiv njega ne budu ocijenjeni nezakonitima. Jer, ako bi ti ugovori bili utvrđeni nezakonitima, takve presude predstavljale bi otegotnu okolnost za gradonačelnika u kaznenim postupcima koji još nisu pravomoćno završeni. **Drugim riječima, ono što je korisno za Grad, istovremeno nije korisno za njegovog gradonačelnika!** Usprkos tome, upravo je gradonačelnik taj koji i u ovom mandatu donosi sve

odluke u vezi poslova za koje je optužen (uključujući pitanja bala), pa je tako osnovao Povjerenstvo za bale u kojem su, među ostalima, članovi upravo on i njegov suokrivljenik iz spomenutog kaznenog postupka – gradski vijećnik Davor Patafta. Pretragom Interneta vrlo jednostavno

može se doći do zaključka da je Ivan Čehok od povratka na vlast do danas u svim parničnim predmetima povezanim s njegovim kaznenim postupkom nastojao poboljšati svoju osobnu pravnu poziciju nauštrb Grada Varaždina.

Tako je u predmetu koji se vodi radi

utvrđivanja ništetnosti Ugovora o zbrinjavanju baliranog i novonastalog otpada i radi vraćanja avansa koji je plaćen VIS-u, dana 12.10.2018. godine određen zastoj postupanja i to usprkos tome što ovaj postupak prethodno bio već i pravomoćno okončan u korist Grada Varaždina. Sud je u prvostupanjskoj presudi među ostalim naveo da nije prihvatio iskaz Ivana Čehoka jer je „*evidentno da je navedeni svjedok prvenstveno prilikom davanja iskaza nastojao otkloniti svoju kaznenopravnu odgovornost*“ te je ocijenio da je njegov iskaz „*pristran i subjektivan*“.

Na sličan način, u predmetu koji se vodi radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o zamjeni nekretnina Brezje - Jalkovec suglasno se odgađaju sva zakazana ročišta, da bi sud po prijedlogu stranaka 18.4.2019. odredio zastoj postupanja. Paralelno s navedenom procesnom pasivnošću, gradonačelnik nije bio pasivan izvan suda pa je intenzivno sa suprotnom stranom dogovarao sklapanje nagodbe. Gradski su vijećnici s prijedlogom nagodbe, za čiju je suglasnost očekivao njihovo podizanje ruku, saznali tek par dana prije sjednice Gradskog vijeća koja se održavala 27. svibnja 2019. Uz prijedlog nagodbe dostavljeno im je i 367 stranica raznih materijala i elaborata te ih je gradonačelnik svesrdno uvjeravao u korisnost predložene nagodbe za Grad. Nakon što je navedena točka dnevnog reda izazvala veliku buru u javnosti, pokušano je skidanje iste s dnevnog reda, za što nije postojao dovoljan broj glasova. Međutim, nakon što je gradonačelnik na istoj sjednici izgubio podršku Denisa Mladenovića, vijećnika sa svoje liste, i time ostao bez dovoljnog broja ruku za izglasavanje suglasnosti, vijećnici gradonačelnikove liste zatražili su stanku i nisu se više vratili na sjednicu,

Vrijednost sporova u kojima postoji sukob interesa gradonačelnika

- Zbog neplaćanja nekretnina u V. Novaka, oko 33 milijuna kuna „težak“ spor protiv Grada Varaždina vode Prvi faktor te VIS.
- Sljednik VIS-a, T&H Invest, vodi još i sporove zbog neplaćanja nekretnina na Banfici, čija glavnica iznosi, kao što smo pisali, oko 28 milijuna kuna, a dodaju li se kamate, mogao bi doći i blizu 50 milijuna kuna.
- Vrijednost predmeta spora o ništetnosti Ugovora o interventnom zbrinjavanju varaždinskih bala prema presudi Trgovačkog suda iznosi čak 125 milijuna kuna.
- Vrijednost sporova vezanih za varaždinski aerodrom iznosi oko 40 milijuna kuna.
- **Dakle, samo sporovi glede ugovora koje je gradonačelnik Čehok potpisao s tvrtkama u vlasništvu obitelji Patafta su teški preko 200 milijuna kuna!**
- Uz to, valja ovdje dodati i spor s Ekos Holdingom koji je sada Grad pravomoćno izgubio i koji iznosi oko 30 milijuna kuna.
- **Ukupna vrijednost ovih sporova iznosi skoro jedan godišnji proračuna Grada Varaždina!**

čime je kvorum srušen i sjednica odgođena. Na nastavku te sjednice Gradskog vijeća koja se održavala 10. lipnja, gradonačelnik kao predlagatelj je povukao točku davanja suglasnosti na nagodbu s dnevnog reda jer nije mogao osigurati većinu u Gradskom vijeću za njezino izglasavanje.

Što se pak tiče ugovora vezanih za kupnju zemljišta za POS izgradnju s Ekos Holdingom (za što se također vodi kazneni postupak protiv gradonačelnika), nakon što je prvostupanjski sud donio odluku kojom se tužbeni zahtjev Grada odbija, gradonačelnik je odlučio da se protiv presude neće žaliti. To je opravdavao time da će doći do sklapanja nagodbe, usprkos tome što je sasvim jasno da se time pregovaračka snaga Grada znatno umanjila, a protivna strana je dobila pravomoćnu i ovršnu presudu kojom Grad može odmah ovršiti za oko 30 milijuna kuna.

Jeste li znali?

- da je gradonačelnik Čehok s oduševljenjem dočekao rješenje Vrhovnog suda glede Ugovora o interventnom zbrinjavanju bala iz 2008. godine koje ide na štetu Grada Varaždina
- da je varaždinska javnost pri tom zavarana da je Vrhovni sud dao za pravo gradonačelniku i da se ugovor mogao sklopiti. Gradski vijećnik Vlado Sevšek je istaknuo kako je Vrhovni sud utvrdio „posve adekvatnu primjenu zakona jer je bilo potrebno žurno sprečavanje nastanka štete“. Međutim, Vrhovni sud je predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje jer su nižestupanjski sudovi „propustili sa dovoljnom sigurnošću ispitati i raspraviti odlučnu okolnost – potrebu sprečavanja nastanka štete“
- da je u raspravi na 13. sjednici Gradskog vijeća od 14. rujna 2018. godine gradonačelnik Čehok manipulirao javnošću i vijećnicima u pogledu pravnih posljedica ništetnosti ugovora i zakonskih pretpostavki za izuzeće javne nabave kada se radi o žurnom sprečavanju nastanka štete
- da je gradski vijećnik Vlado Sevšek u više navrata istupao na GV-u i u medijima o ovim pitanjima zagovarajući rješenja u korist T&H investa (bivši VIS), ali je pri tom prešutio da je branio gradonačelnika Čehoka u kaznenom postupku i da kao odvjetnik zastupa tvrtku T&H Invest u sporu s Gradom Varaždinom

Za sve koji žele znati više o ovim temama, FB stranica Varaždinsko smeće je neiscrpno vrelo informacija. No, vjerujemo da se već i na temelju ovog kratkog sažetka može donijeti sud i zaključak čiji interesi se najviše štite. Koga zanimaju dodatne informacije, može nam se obratiti na naš e-mail budjenje.varazdin@gmail.com. Komentare, prijedloge, inicijative, probleme na koje želite upozoriti, kao i prijedloge tema koje biste željeli čitati u sljedećim brojevima također možete poslati na našu e-mail adresu, a mi ćemo ih nastojati objaviti u biltenu. Informirajte se, pitajte, predložite, tu smo!